

PRZEGLĄD BIBLIOTECZNY

LIBRARY REVIEW

Rocznik 84

2016

zeszyt 4

Kwartalnik „Przegląd Biblioteczny” jest wykazywany na liście czasopism punktowanych Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego z liczbą 9 punktów

TREŚĆ

ARTYKUŁY

- TOMASZ KRUSZEWSKI: Wizerunek bibliotekarzy w opiniach ich następców po dekadzie – raport z badań. 545
- SNUNITH SHOHAM: Libraries in Israel 557
- MAGDALENA WÓJCIK: Najnowsze trendy w IT – potencjał dla bibliotek 575
- RENATA BOROŃSKA: Centrum nauki jako przykład wykorzystania przestrzeni bibliotecznej w działalności bibliotek naukowych 590

SPRAWOZDANIA

- „Związki, współpraca i społeczność”. Światowy Kongres Bibliotek i Informatyki i 82. Konferencja Generalna IFLA (Columbus, Ohio, Stany Zjednoczone, 13-19 sierpnia 2016 r.) (Elżbieta Barbara Zybort) 603
- „Standard RDA – korzyści i problemy związane z jego wdrożeniem” (Warszawa, 14 października 2016 r.) (Anna Stanis) 620

RECENZJE I PRZEGLĄDY PIŚMIENNICTWA

- Mariusz Jarocki: *Open Source w bibliotekach w świetle badań publicznych uczelni akademickich w Polsce*. Toruń: Wydaw. Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2015 (Marta Grabowska) 627
- Słownik pracowników książki polskiej. Suplement IV*. Pod red. Magdaleny Rząd-kowskiej. Warszawa: Wydaw. SBP 2016 (Dariusz Grygowski) 631
- Bibliothèques, enfance et jeunesse, sous la direction de Françoise Legendre*. Paris: Editions du Cercle de la Librairie 2015 (Agnieszka Wandel) 636
- Paul Ladewig: *Katechizm biblioteki*. Przełożył z języka niemieckiego na język polski Zdzisław Gębołyś, przy współpracy Bernharda Kwoki; przełożył z języka niemieckiego na język angielski Zdzisław Gębołyś. Bydgoszcz: Wydaw. Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego 2016 (Bogumiła Warząchowska) 641
- Przegląd piśmiennictwa krajowego (Barbara Koryś) 645
- Z lektur zagranicznych (Jacek Wojciechowski) 650

- Z ŻYCIA SBP. 665

Z ŻAŁOBNEJ KARTY

Wspomnienie o Jadwidze Kołodziejkiej (1928-2016) (*Henryk Hollender*). 673Piotr Litwiniuk (1948-2016) (*Marek Dubiński*) 677

WSKAZÓWKI DLA AUTORÓW 680

TOMASZ KRUSZEWSKI
Instytut Informacji Naukowej i Bibliologii UMK w Toruniu
e-mail: tomkrus@umk.pl

WIZERUNEK BIBLIOTEKARZY W OPINIACH ICH NASTĘPCÓW PO DEKADZIE – RAPORT Z BADAŃ

Tomasz Kruszewski, dr hab., adiunkt w Instytucie Informacji Naukowej i Bibliologii UMK w Toruniu, profesor nadzwyczajny w Wyższej Szkole Bankowej w Toruniu i właściciel firmy szkoleniowej betterMe. Specjalizuje się w różnych aspektach komunikacji społecznej i badaniu czynników psychospołecznych warunkujących funkcjonowanie organizacji. Tego zagadnienia dotyczyła rozprawa habilitacyjna *Przestrzenie biblioteki* opublikowana w 2012 r.

SŁOWA KLUCZOWE: Bibliotekarz. Wizerunek. Stereotyp bibliotekarza. Badania wieloletnie.

ABSTRAKT: **Teza/cel artykułu** – celem artykułu jest sprawdzenie, czy po dziesięciu latach od pierwszej edycji badań, wizerunek bibliotekarza (pracownika biblioteki) uległ zmianie, jeśli chodzi o opinie studentów kierunku o charakterze bibliotekoznawczym. **Metody** – badanie podłużne, metoda ankietowa. **Wnioski** – Pierwsza edycja badań dotyczących wizerunku bibliotekarza w opiniach studentów kierunku bibliotekoznawczego odbyła się w latach 2003-2005. Po 10 latach okazało się, że społeczny odbiór przedstawicieli tego zawodu zmienił się. Wyniki wskazują, że bibliotekarz częściej kojarzony jest z nowoczesnym IT i jest raczej lubiany. Jednocześnie pomimo bardziej zróżnicowanego zakresu prac w bibliotece, w tym większego kontaktu z modnymi wśród studentów nowoczesnymi technologiami, to wśród studentów zarządzania informacją i bibliologii spada zainteresowanie zatrudnieniem w bibliotece.

SNUNITH SHOHAM
Information Science at the Department of Information Science
Bar Ilan University, Israel
e-mail: snunith.shoham@biu.ac.il

BIBLIOTEKI W IZRAELU

SŁOWA KLUCZOWE: Biblioteka Narodowa. Biblioteki uniwersyteckie. Biblioteki publiczne. Biblioteki szkolne. Biblioteki w Izraelu.

ABSTRAKT: **Teza/Cel** – W artykule przedstawiono podstawowe informacje na temat izraelskiego społeczeństwa i kultury, analizując w odniesieniu do nich rozwój bibliotek w Izraelu. Analiza obejmuje różne typy bibliotek: Bibliotekę Narodową, biblioteki uniwersyteckie, publiczne i szkolne zarówno w żydowskich, jak i arabskich sektorach państwa. Ponadto zaprezentowano instytucje edukacji zawodowej, organizacje bibliotekarskie i prowadzące współpracę międzybiblioteczną. **Metody badań** – Przegląd literatury i analiza piśmiennictwa. **Wyniki/wnioski** – W artykule omówiono biblioteki w Izraelu zarówno w okresie proklamowania niepodległego państwa Izrael (omówienie skrótowe, służące jako tło do dalszych analiz) jak i w okresie od proklamowania państwa (1948) do dnia dzisiejszego. Jest to jeden z rozdziałów w historii Żydów izraelskich, walczących o ustanowienie instytucji edukacyjnych i kulturalnych już przed uzyskaniem niepodległości, a niewątpliwie od momentu jej uzyskania.

MAGDALENA WÓJCIK
Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa
Uniwersytet Jagielloński
e-mail: magda.wojcik@uj.edu.pl

NAJNOWSZE TRENDY W IT – POTENCJAŁ DLA BIBLIOTEK

Magdalena Wójcik, dr, adiunkt w Instytucie Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Jagiellońskiego. Jej zainteresowania badawcze obejmują problematykę nowych form komunikacji w Internecie, w tym szczególnie mediów społecznościowych i ich związków z działalnością instytucji książki. Najważniejsze publikacje to: *Web 2.0 w działalności usługowej instytucji książki* (Kraków, 2013), *Rozszerzona rzeczywistość – potencjał badawczy z perspektywy bibliologii i informatologii*. *Przegląd Biblioteczny* 2014, R. 82, z. 4, s. 565-581 oraz *The Use of Web 2.0 Services by Urban Public Libraries in Poland: Changes over the Years 2011-2013*. *Libri* 2015, vol. 65, iss. 2, pp. 91-103.

SŁOWA KLUCZOWE: Biblioteki publiczne. Biblioteki akademickie. Technologie informacyjno-komunikacyjne. Nowe technologie w bibliotekach.

ABSTRAKT: Teza/cel artykułu – Przedmiotem artykułu są najnowsze trendy w technologii informacyjno-komunikacyjnej. Pod uwagę wzięto problemy takie, jak: rozszerzona rzeczywistość, *wearable computing*, hologramy, drukarki 3D, narzędzia *Internet of things* (Internet rzeczy, Internet obiektów) oraz zjawiska związane z dynamicznym rozwojem automatyki i robotyki. Celem jest sformułowanie wniosków dotyczących potencjału nowych osiągnięć IT dla usprawnienia działalności usługowej, informacyjnej i promocyjnej bibliotek publicznych i akademickich. **Metoda** – Zastosowano metodę analizy i krytyki bieżącej literatury przedmiotu z dziedziny informatyki (lata 2010-2015) oraz portali i czasopism branżowych, jak również posłużono się *benchmarkingiem* w celu wyłonienia przykładów dobrych praktyk w zakresie wykorzystania technologii IT w bibliotekach. **Wyniki** – W rezultacie przeprowadzonych badań: dokonano systematycznego przeglądu nowych trendów w IT, przeanalizowano możliwości wykorzystania nowych narzędzi IT w praktyce bibliotecznej, przedstawiono przykłady zastosowania omawianych technologii w bibliotekach oraz sformułowano prognozy dotyczące perspektyw dalszego wykorzystania nowych narzędzi informacyjno-komunikacyjnych w pracy bibliotek. **Wnioski** – Przeprowadzone badania pokazały, że najnowsze osiągnięcia technologii informacyjno-komunikacyjnej mogą znaleźć zastosowanie w praktyce bibliotecznej. Na szczególną uwagę zasługuje technologia rozszerzonej rzeczywistości.

RENATA BOROŃSKA
Biblioteka Główna Uniwersytetu
Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy
e-mail: rboronska@utp.edu.pl

CENTRUM NAUKI JAKO PRZYKŁAD WYKORZYSTANIA PRZESTRZENI BIBLIOTECZNEJ W DZIAŁALNOŚCI BIBLIOTEK NAUKOWYCH

Renata Borońska – kustosz dyplomowany, kierownik Działu Gromadzenia i Opracowania Zbiorów Zwartych Biblioteki Głównej Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy. Publikowała artykuły z zakresu bibliotekoznawstwa w „Bibliotekarzu”, „Praktyce i Teorii Informacji Naukowej i Technicznej”. Od 2001 r. jest redaktorem „Bazy danych o wartości polskich czasopism technicznych” (BazTech), a od 2007 r. portalu BazTOL – „Polskie zasoby sieciowe z zakresu nauk technicznych”. Jej zainteresowania zawodowe obejmują gromadzenie i opracowanie wydawnictw zwartych, bazy danych, elektroniczne źródła informacji, Internet jako źródło informacji.

SŁOWA KLUCZOWE: Biblioteka naukowa. Przestrzeń biblioteczna. Przestrzeń uczenia. Centrum nauki. Organizacja przestrzeni bibliotecznej.

ABSTRAKT: **Cel/metoda badań** – Praca przedstawia analizę pojęcia przestrzeni bibliotecznej w bibliotekach naukowych w polskiej i zagranicznej literaturze bibliotekarskiej w kontekście powstania centrum nauki. Odniesiono się do centrum nauki w Bibliotece Uniwersyteckiej w Helsinkach, w której autorka miała okazję przebywać na stażu. **Wnioski** – Powstanie centrum nauki w bibliotekach naukowych było odpowiedzią na potrzeby społeczności akademickiej i jest rozszerzeniem dotychczasowego zakresu działalności bibliotek. Wiąże się z dostosowaniem przestrzeni bibliotecznej do potrzeb użytkowników.